

Ala xa masenyi Annabi Mika **βε** **Masenyi nde yi Kitaabui xa** **fe ra**

Annabi Mika xa kitaabui nɔndi hagige masenma to mixie βε. Ala mu wama fe jaaxi xɔn, a yunubi birin xɔnma a bɔje birin na. Na kui ibunadama na keli Ala xa kira xɔn ma, Ala xa tinxinyi a niyama ne a xa na mixie jaxankata e xa fe rabaxi ma. E na findi a xa jama ra, e na findi jama ra naxan mu a kolon, e birin halakima ne na yunubie xa fe ra.

Na fahaamufe mu xɔrxɔ adamadie βε, barima e fan na fe jaaxi nde to, e bɔje tema ne han. E na a to e xa mangɛe na setaree tɔɔɔfe alako nde xa sa e yete xa naafuli xɔn ma, e xɔnɔma ne. Na xɔne maniya Ala xa xɔne tinxinxi ra. Fe naxan mu rafan Ala ma, fe fanyi mu a ra. A mixi tɔɔɔma ne!

Kɔnɔ Ala xa xɔne fatanxi a xa bɔje fanyi nan na. A to wa ibunadama xa fe xa sɔɔneya, a na Sentane xa kasare wali to, a xɔnɔma ne, a man gere ti na xili ma. Yunubi raba jaxankatafe kelixi na nan ma. Kɔnɔ na bɔje fanyi man a niyama ne Alatala xa kate birin naba alako a xa ibunadama ragbilen a xa kira fanyi ma. A mu wama e jaxankatafe tun. A wama ne e xa gbilen a ma, e xa kisi sɔɔ kira fanyi xɔn ma.

Annabi Mika nu Ala xa masenyi tife Isirayila nun e yaxuie βε, kɔnɔ a tide gbo to mixie fan

bε. Won fan xa fahaamui soto yi masenyi kui: a yunubi mu rafan Ala ma, a fama yunubitoe naxankatade, a nun a wama mixi rakisife e xa yunubie ma alako e xa jere a waxonfe fanyi kui. Ala xa won mali na kisi tinxinxi sotofe ra. Amina.

Ala xa masenyi Annabi Mika bε

Ala xa xone Isirayila nun Yudaya be

¹ Alatala xa masenyi nan ya a naxan ti Annabi Mika Moresetika be Samari nun Darisalamu xa fe ra. A a ti a be Yudaya mange Yotami, Axasi, nun Xesekiya xa waxati ne.

² Dunija si birin, wo xa wo tuli mati n na. Ibunadama birin naxee na yi bendε fuji fari, wo xa n ma masenyi rame, won Marigi Alatala fama wo kalamude naxan na, kelife a xa hromobanxi seniyenxi kui.

³ Wo xa a mato, Alatala na fafe kelife a xa lingira, a na gorofe geyae fari, a a jere.

⁴ Geyae na xunufe a sanyi bun ma, alo kumi dole naxan sama te fe ma, alo ye naxan susufe kelife yire itexi. Geyae na iboofe, e findi gulunbae ra.

⁵ Na birin kelixi Yaxuba bonsoe xa murute nan ma,

a fatanxi Isirayila nama xa yunubie nan ma.

Nde Yaxuba bonsoe ramurutaxi?

Samari xa mu a ra?

Nde kuye batude tixi yire itexi fari Yudaya?

Darisalamu xa mu a ra?

6 Na kui n fama Samari findide gεmε malanxie
 nan na,
 n a findi wεni sansi side ra.
 N a xa gεmε bilie rabira, n e radin gulunbae kui,
 han a xa banxie bunyi lu kεnε ma.

7 N a xa kuyee butuxunma nε, n a xa batu see
 ganma nε tε ra,
 n a xa ala masolixie xun nakanama nε.
 Nee fɔlɔxi bafata nan na naxan nawalixi langoe
 sare ra,
 nee man findima bafata nan na langoe sare fima
 naxan na.

8 N fama sunnunde na nan ma, n na n kui iwa.
 N na n jεrεma nε n sanyi nun n fate mageli ra,
 n na n gbelegebele xui itema nε alɔ wulai bare,
 n na n kui iwa alɔ xundi.

9 Samari xa fure jaaxi mu nɔma dandande,
 a man bara din Yudaya bɔxi ra,
 han a bara Darisalamu masɔtɔ n ma jama
 sabatixi dennaxε.

10 Wo naxa na fe rakolon Gatikae ra de wo wa
 xui ra.

N dɔxɔxi xube xɔɔra sunnunyi kui Beti Leyafera.

11 Safirikae, wo xa dangi wo mageli ra yaagi kui.
 Saanan jama mu suusama minide.

Wo mu nɔma wo xaxili tide Beti Eseli ra, e fan
 na wafe.

12 Marotikae bara lu kɔntɔfli kui,
 barima gbaloe bara goro kelife e Marigi Alatala
 ma,

a Darisalamu naade li.

13 Lakisikae, wo xa sɔori ragisee yailan.

Wo bara a niya Siyonikae xa muruta Ala ma,
 Isirayila bara bira wo xa yunubie fɔxɔ ra.

14 I tan nun Moreseti Gatikae fatanma na nan ma, Akisibukae fama ne Isirayila mangεe yanfade.

15 Maresakae, n gerefa gbete xεεma ne a xa wo gere.

Isirayila mange jalama sigama ne Adulama.

16 Wo wo xunyie bi alo yube, sunnunyi xa fe ra, barima wo xa di xanuxie fama xaninde konyiya kui jamanε ma.

2

Naxankate nun kisi

1 Naxankate na mixie be, naxee e maɲoxunma maifuya nun fe jaaxi rabafe ma e sa temui, kuye nefε iba, e fa fe kobie raba, barima na noε na e yi ra.

2 E na mile xεε ma, e nee ba e kanyie yi ra. E na mile banxie ma, e nee tongo e senbe ra. E fu mixi ma, e a xa banxi mupa. E fu mixi ma, e a ke rasuxu a yi.

3 Na xa fe ra, Marigi Alatala naxe, «N jaxankate doxo ma ne na mixi mooli ma, wo mu no ma wo ratangade naxan ma. N fama wo xun gorode na jaxankate temui. 4 E wo xa fe ifalama taali daaxi ne na loxoε, e wo masigi a mayele ki ma, e nu fa a fala, <Muxu xa fe bara kana feo. Muxu xa boxie bara ba muxu yi ra. A bara e ba muxu yi, a e so muxu yaxuie yi ra.>»

5 Na nan a ra, wo mu mixi yo so to ma Alatala xa jama ya ma,

naxan nɔma bɔxi itaxunde wo be Ala xa
tɔnxumae saabui ra.

6 E xa namijɔnmɛ a falama,
«Ba yi masenyi mɔoli tife,
namijɔnmɛ mu lanma a xa na fala.
Won mu fama lude yaagi yo kui.

7 Yaxuba bɔnsɔɛ, a lanma a xa fala,
Alatala xɔnɔma a bɔɛ ma?
A darixi na wali mɔoli raba ra?»

Alatala naxa e yaabi,
«N ma masenyie mu fanxi xe tinxintɔɛɛ be?

8 Yi waxati n ma pama bara lu alo n yaxui.
Wo donma fanyi bama dangi mixie ma,
naxee fafe bɔɛsa kui kelife gere sode.

9 Wo n ma pama xa ginɛɛ kerima e xa banxi
fanyie kui,
wo e xa die xa xunnakeli bama e yi ra n naxan
fi e ma.

10 Wo keli, wo siga,
n bara yi bɔxi ba wo yi ra sabatide ra,
barima a mu seniyeɛn, a bara kana kerenyi ra.

11 Xa wule fale nun mixi madaxui fa a fala wo
be,
«Wo fama beere nun weni sɔtɔde»,
na mixi mɔoli nan nafan wo ma namijɔnmɛ ra.»

12 «Yaxuba bɔnsɔɛ, n wo birin malanma nɛ.
Isirayila mixi dɔnxɔɛɛ, n wo xun lanma nɛ.
N wo malanma nɛ, alo yɛxɛɛɛ naxee malanma
gɔɔɛ kui,

alo xurusee naxee na fili ma e dɛ madonde.
Nama gbegbe sabatima nɛ naa.

13 E xa mangɛ fama nɛ taa tɛtɛ ibɔɔde,

a fa ti pama ya ra,
 a e birin naminima ne naa.
 Alatala nan findi e xunyi ra.»

3

Isirayila yarera tie xa yunubie

¹ N naxe, «Yaxuba bõnsõe mangëe,
 Isirayila yarera tie, wo xa wo tuli mati.

Wo tan xa mu daxa wo xa seriye kolon?

² Kõnõ wo fe fanyie xõnma, fe paaxie nan nafan
 wo ma.

Wo mixie tõrõma han,
 a luxi ne aõ wo e xa kiri nun sube bama e fatee
 ma,

³ wo na ibolon a xuntunyie ra,
 wo a jin tunde kui, wo fa a don.»

⁴ Na mixi mõõli fama ne Alatala xilide,
 kõnõ a mu e yaabima.

Na lõxõe a a kobe soma ne e ra,
 barima e jere ki mu fan.

⁵ Alatala xa masenyi nan ya,

«Wo tan namijõnmë naxee n ma pama ratanta-
 nma,

naxee bõjesa masenma mixie be naxee wo kima,
 kõnõ wo mixie tan gere naxee wo kuma.

⁶ Na xa fe ra, kõe soma ne wo xun,
 wo mu toe tima, wo mu laamatunyie sõtõma, wo
 luma dimi nan kui tun.

Soge dulama ne na namijõnmëe xun,
 yanyi fan ifõõõ e be.

⁷ Se matoe yaagima ne, naxee yare toma, e xun
 sinma ne,
 e e yatagi nõxun,

barima n tan Ala mu e yaabima.»

⁸ Kɔnɔ Ala Xaxili Seniyenxi bara senbe fi n ma,
tinxinyi nun limaniya bara lu n yi ra,
alako n xa Yaxuba bɔnsɔɛɛ rakolon e xa murute
ra,

n xa Isirayila xa yunubie masen a be.

⁹ Wo tan Yaxuba bɔnsɔɛɛ yareratie,
wo tan Isirayila nama xa mangɛɛ,
wo xa wo tuli mati n na.

Wo na tinxinyi xɔnfe,
wo a mafindi.

¹⁰ Wo na mixie nii bafe Siyoni tife ra,
wo na Darisalamu tife tinxintareya kui.

¹¹ E xa mangɛɛ kiiti sama kɔbiri sɔtɔfe nan ma.
E xa sɛrɛxɛdubɛɛ xaranyi tima naafuli xa fe nan
na.

E xa namijnɔnmɛɛ masenyie tima e xa geeni nan
ma.

Kɔnɔ e birin e ya tima Alatala ra,
e nu a fala mixie be,

«Alatala mu na xe won ya ma?

Naxankate yo mu won lima.»

¹² Wo xa fe nan yati a niyama Siyoni fama
buxade alo xe,

Darisalamu findima ne gɛmɛ malanxie ra,
fɔtɔnyi fa bula hɔrɔmɔbanxi rabilinyi ma.

4

Alatala xa xunnakeli

¹ Temui fama a lide,

Alatala xa banxi tixi geya naxan fari,
na fama ne tide geya birin xun ma.

A itema ne tentenyi birin be,

ɲamae luma nɛ siga ra mɛnni.

² Si gbeɣbe e xun tima nɛ naa ra, e a fala,
«Won xa siga Alatala xa geya fari,
Yaxuba Marigi Ala xa banxi.
A won xaranma nɛ a xa sɛriyɛ ra,
alako won xa won ɲɛrɛ a xa kira xɔn ma.»

Sɛriyɛ fatanma Siyoni nan na,
Alatala xa masenyi kelima Darisalamu nan kui.

³ A findima nɛ kiitisa ra si gbeɣbe tagi,
a fa si sɛnbɛmae xa gere ɲaɲɔnde dunija birin
kui.

E e xa santideɣɛmae xabuma sari xa kerie nan
na,

e e xa wɔrɔtɛɛ yailan tanbɛɛ ra.

Si yo mu a xa santideɣɛma itema si gbɛtɛ xili ma
sɔnɔn.

Na waxati, mixie mu gere mɔoli yo matinkanma.

⁴ E tima e xa wɛni sansi nan sɛti ma,

e dɔxɔ e xa xɔrɛ bili niini bun ma.

Mixi yo mu fama e bɔɲɛ raminide,

barima Alatala Sɛnbɛma bara wɔyɛn.

⁵ Si birin nɔma ɲɛrɛde e xa alae waxɔn ki nɛ,
kɔnɔ won tan won ɲɛrɛma Alatala nan waxɔn ki
abadan.

⁶ Alatala naxa a masen,

«Lɔxɔɛ nde fama, n lanyurutɔɛɛ malanma nɛ.

N mixie xunlanma nɛ, n naxee rayensenxi tɔɔrɛ
kui.

⁷ N lanyurutɔɛɛ findima nɛ mixi kisixi dɔnxɔɛɛ
ra,

n mixi rayensenxie findima nɛ si sɛnbɛma ra.

Alatala nan tima e xun ma Siyoni geya fari
abadan.

⁸ I tan Siyoni, naxan a ɲɔɲɔ sama ɲama xɔn ma,
naxan findixi taa makanta xi ra,
nɔɛ fisamante gbilenma i tan nan ma,
mangɛya fa lu Darisalamu yi ra.»

⁹ Wo fa gbelegbelema munfe ra?
Mangɛ mu na wo xɔnyi sɔnɔn?
Wo rasima bara faxa?
Na bara a niya wo xa tɔɔɔ alɔ ginɛ naxan na
ditinyi ra?

¹⁰ Siyonikae, wo furie xa wo matolin alɔ furi ginɛ,
barima e wo raminima nɛ taa kui, wo fa xi
burunyi.

E wo xaninma Babilɔn konyiya kui,
kɔnɔ menni wo fama nɛ fulunde.
Alatala wo bama nɛ wo yaxuie belexɛ i.

¹¹ Kɔnɔ yakɔsi si gbege tixi wo xili ma,
a falafe ra, «Siyoni xa yaagi won ya xɔri!»

¹² Nee mu Alatala xa maɲɔxunyi kolonxi, e mu a
xa wali fahaamuxi.
Alatala bara e malan lonyi ma maale bɔnbɔma
dennaxɛ.

¹³ Siyonikae, wo keli wo xa e bɔnbɔ.
N wo senbe gboma nɛ alɔ tuura,
naxan ferie yailanxi wure ra, naxan tore findixi
wure gbeeli ra.

Na kui wo ɲamanɛ wuyaxi butuxunma nɛ,
wo e xa naafuli findima n tan Dunijna Marigi
Alatala nan gbe ra.

¹⁴ Yakɔsi wo xa wo fatee mabɔɔ sunnunyi ma,

barima e na won ma taa suxufe,
e na Isirayila pama xa mangε bonbofe a yatagi
ma wuri ra.

5

Isirayila Nakisima

¹ «I tan, Betelεemu Efarata, naxan xurun Yuda
xabilεε ya ma,
mixi nde minima nε i ya ma naxan Isirayila
yamarima n bε.
A xa fe foloxi temui dangixi nε naxan makuya
pon.»

² Na na a toma, Alatala Isirayila raboloma,
han furi ginε fa a xa di baride.
Na temui, na di ngaxakerenyie donxεε fama nε
gbilende Isirayila.

³ A kelima nε, a ti a xa xurusee ya ra,
a e dε madon a Marigi Alatala Xili Xungbe Kanyi
senbε ra.
E sabatima nε a fanyi ra,
barima a xa xunnakeli dunija birin lima nε.

⁴ A tan nan findima won ma bojesa ra.
Asiriyakae na fa won ma boxi ma,
e so won ma yire makantaxie kui,
won kantama solofere nun mangε solomasaxan
nan kelima e xili ma.

⁵ E Asiriya boxi yamarima nε santidεgema ra,
e doxo Nimirodi xa boxi xun ma tanbε ra.
Won ma mangε won bama nε Asiriyakae yi ra,
e na tungan won ma naaninyi xun ma, e so won
ma boxi kui.

6 Yaxuba bɔnsɔɛ dɔnxɔɛɛ luma nɛ dunija sie ya ma,

alo xini naxan kelima Alatala ma,
alo tune ye naxan dɔxɔma burexe ra.

E mu e xaxili tima ibunadama ra,
e mu e yete taxuma mixi yo ra.

7 Yaxuba bɔnsɔɛ dɔnxɔɛɛ luma nɛ dunija si gbegbe ya ma,

alo yete naxan tima wulai subee tagi,
alo yete yɔre naxan jɛrɛma xurusee ya ma,
a fa dutun ndee ma, a e ibɔɔ, mixi yo mu nɔma
e bade a yi ra.

8 I xun nakelima nɛ i yaxuie ya i, e birin sɔntɔ.

9 Alatala naxa a masen,

«Lɔxɔ nde fama a lide,
n wo xa soee nun wo xa sɔɔri ragisee xa fe
kanama nɛ.

10 N wo xa bɔxi xa taae kanama nɛ,
n wo xa yire makantaxie rabira.

11 N wo xa duureya kanama nɛ,
n wo xa se matoe rayensen ye.

12 N wo xa kuyee nun wo xa gɛmɛ masolixi birin
kanama nɛ.

Na temui, wo mu suyidima se yailanxie bɛ sɔnɔn.

13 N wo xa Aseri wuri masolixie talama nɛ wo
tagi,

n wo xa taae kanama nɛ,

14 n n gberɔxɔma xɔnɛ nan kui, sie ma
naxee mu tin n xui suxude.»

6

Alatala xa kalamui

1 Wo wo tuli mati Alatala xa masenyi ra:

«Keli, wo xa wo xa kalamui ti geyae ya xōri,
duniņa birin xa i xui mε.

² Geya naxee na duniņa ma kabi a fōle,
wo xa n tan Alatala xa kalamui mε,
n naxan tima n ma pama Isirayila xili ma.»

³ «N ma pama, n munse rabaxi wo ra?
N kote mundun dōxōxi wo xun ma?
Wo xa n yaabi.

⁴ N wo raminixi nε Misira bōxi ra,
n wo xun sara konyiya kui.
N naxa Munsa, Haruna, nun Mariyama xεε wo
raminide.

⁵ N ma pama, wo xa wo ratu a ma,
Mowaba mangε Balaki nu wama naxan nabafe
wo ra,
a nun Beyori xa di Balami xa yaabi.
Wo xa wo ratu wo xa biyaasi ma kelife Sitimi han
Giligali,
Alatala xa fe tinxinxie a naxee rabaxi wo bε.»

⁶ N fama munse ra Alatala bε n xa Mangε Ala
batu?
A lanma n xa fa sεrεxε nan na a bε,
sεrεxε gan daaxi alo ninge naxee bara pε keren
soto?

⁷ Alatala wama yεxεε kontonyi gali nan xōn ma,
xa na mu a ra, ture gbegebe naxan mu pōnma?
A lanma n xa n ma di singe ba sεrεxε ra n ma
yunubi sare ra?

N di naxan soto, na nōma findide na xafari se ra?

⁸ Ala bara adamadi rakolon fe ra naxan fan,
a wama i xa naxan naba?
A wama nε i xa tinxin, dugutegeya xa rafan i ma,

i man xa bira Alatala fɔxɔ ra yete magore kui.

⁹ Alatala na taakae xilife.

Xaxilima fama na tode, a fa gaaxu Ala ya ra.

«Wo wo tuli mati a xa kiiti ra,
wo naxa wo kobe so na kiitisa ra.

¹⁰ Naafuli na wo xɔnyi wo naxan soto tinx-
intareya kui?

Maniya se kamalitaree na wo xɔnyi n naxee
xɔnxi?

¹¹ N nɔma dijede maniya se tinxintaree kanyi
ma?

¹² Taa bannae findixi fe kobi rabae nan na,
taakae wule nan tun falama, e mixie madaxu.»

¹³ «Na kui n bara wo tɔɔɔ fɔlɔ,
n xa wo halaki wo xa yunubie xa fe ra.

¹⁴ Wo wo dɛgema nɛ, kɔnɔ wo mu fama lugade,
wo donse ragatama nɛ, kɔnɔ a mu luma naa.
Na bama nɛ wo yi ra santidɛgema ra.

¹⁵ Wo xɛ sama nɛ, kɔnɔ wo mu a xabama,
wo oliwi bogi bunduma nɛ, kɔnɔ wo mu a ture
donma,
wo weni bogi dunduma nɛ, kɔnɔ wo mu a
minma.

¹⁶ Wo bira nɛ Omiri xa yaamarie fɔxɔ ra,
wo Akabu xa naamunyie findi wo gbe ra.
N wo sɔntɔma na nan ma,
n wo xa nɔma findima nɛ mayele se ra duniɔa
ya xɔri,
n wo luma nɛ yaagi kui sie tagi.»

7

Ala xa naxankate nun a xa kisi

¹ N na tɔɔɔfe yi ki!
 N luxi nɛ alɔ mixi naxan sigama sansi bogi bade
 a ba tɛmɔi,
 kɔnɔ a mu wɛni bogi toma naa,
 a mu xɔrɛ fanyi lima wuri kɔn na alɔ a wama a
 xɔn ma ki naxɛ.

² Ala xanuntenyie bara jɔn bɔxi ma,
 tinxintɔɛ keren mu luma naa.
 E birin na e boore tɔɔɔfe a jaaxi ra,
 kankan gantanyi tema a ngaxakerenyi bɛ.

³ E birin fata fe jaaxi rabade.
 Mangɛɛ, nee wama buɗa tinxintare xɔn ma.
 Kiitisaɛ, nee kiiti sama kɔbiri nan tun ma fe ra.
 Kuntigie, nee fan e xa wasabaliya masenma.
 E birin na fe keren nɛ.

⁴ Naxan na fisamante ra wo ya ma,
 na tan luma nɛ alɔ tunbe xɔnɛ.

Ala xa kiiti lɔxɔɛ bara a li,
 alɔ nama makante a fala ki naxɛ.
 Nama bɔpɛ mini tɛmɔi bara fa.

⁵ Wo naxa la wo dɛ fan boore ra,
 wo naxa la wo xanuntenyi ra,
 hali wo xa ginɛ naxan a sama wo fɛ ma,
 wo naxa wo xa gundo birin masen a bɛ.

⁶ Na waxati di xɛmɛ a baba maberema nɛ,
 di ginɛ ti a nga kanke i,
 mamadi nun a xa mɔri nga kɔɗɗema nɛ.
 Kankan yaxui findima a bari boore yati nan na.

⁷ Kɔnɔ n tan, n ya tima Alatala nan na,
 n na n xaxili tima n nakisima Ala nan na,
 barima n Marigi n xui suxuma nɛ.

⁸ I tan Isirayila yaxui,

i naxa jɛlɛxin n ma tɔɔrɛ ra.
 Hali n bira nɛ, n man kelima nɛ.
 Hali n lu nɛ dimi xɔɔra, Alatala nan na n ma
 yanbɛ ra.

⁹ N to yunubi raba Alatala ra,
 n fama nɛ a xa xɔnɛ sɔtɔde han a kamali,
 a fa n xun mafalade, a a xa tinxinyi masen n bɛ.

¹⁰ N yaxuie na na to, e yaagima nɛ.
 Singe e nu a falama, «I Marigi Alatala na
 minden?»

Kɔnɔ na tɛmɔi n tan nan e xa bire toma,
 e maboron sanyi ra alɔ boora naxan na kira ra.

¹¹ I tan Isirayila, wo xa tɛtɛ rakeli lɔxɔɛ fama nɛ,
 wo xa naaninyie igboma nɛ.

¹² Na lɔxɔɛ mixie fama nɛ wo yire,
 kelife Asiriya nun Misira taaɛ kui,
 kelife Misira bɔxi han Efirati xure,
 kelife baa nde ma a sa dɔxɔ baa gbɛtɛ ra,
 kelife geya nde ma a sa dɔxɔ geya gbɛtɛ ra.

¹³ Dunija bɔxi fama nɛ kanade mixie xa wali
 jaaxie xa fe ra.

¹⁴ Mɛɛni i xa jama ma,
 barima e findixi i kɛ nan na,
 naxee sabatixi e kerenyi ma fɔtɔnyi kui filli fanyi
 sɛɛti ma.

E xa e dɛ madon a fanyi ra,
 alɔ e nu a rabaxi Basan nun Galadi bɔxi ma
 tɛmɔi dangixi ki naxɛ.

¹⁵ N kaabanakoe masenma nɛ e bɛ,
 alɔ e mini Misira bɔxi ra lɔxɔɛ naxɛ.

¹⁶ Sie na wo senbɛ to, e yaagima nɛ e xa
 senbetareya kui.

17 E xube donma ne alo boximase,
e luma gaaxui nan kui won Marigi Alatala ya ra,
e fa seren.

18 Ala mundun na naxan maniya i ra,
naxan yunubi xafarima,
naxan dipema a xa ke tongomae donxoe ma?
I mu xone ragatama abadan,
barima dugutegeya masenfe muxu be a rafan i
ma.

19 I man kinikinima ne muxu ma,
i fama ne muxu xa yunubie lude naa,
i fa e woli baa botini ma.

20 I i xui rakamalima ne Yaxuba bonsoe be,
i hinnema ne Iburahima bonsoe ra,
alo i i kali a ra muxu benbae be ki naxe temui
dangixi.

Soso Kitaabuie: Tawureta, Yabura, Inyila
The Holy Bible in the Susu language of Guinea (Soso
Kitaabuie: Tawureta, Yabura, Inyila Bible)

copyright © 2015 Mission Évangélique Réformée Néerlandaise et les
Traducteurs Pionniers de la Bible

Language: Susu

Contributor: Mission Évangélique Réformée Néerlandaise

This translation is made available to you under the terms of the Creative
Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it
in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.
Pictures included with Scriptures and other documents on this site are
licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses,
please contact the respective copyright owners.

2020-11-11

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source
files dated 29 Jan 2022

f1d08866-ea3e-5b9b-b506-e7690c5c61d2